

ognisko

HARCERSKIE

ORGAN

STARSZYŹNY

HARCERSKIEJ

rok 5. nr.1
styczeń
marzec
1969
cena sh.2/6

OLAVE, LADY BADEN-POWELL, G.B.E.
WORLD CHIEF GUIDE

archiwum
harcerskie.pl

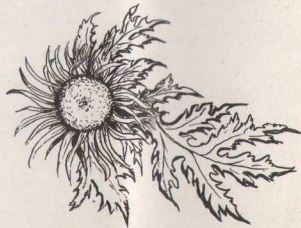
Lady OLAVE BADEN POWELL, Naczelnka Skautka Świata, obchodziła 22 lutego 1969 r. swoje 80-letnie urodziny.

Do życzeń płynących w tym dniu z całego świata łączymy najserdeczniejsze życzenia polskich harcerzek i harcerzy.

Dzień 22 lutego jest dniem urodzin Twórcy Skautingu, przyjęty przez Światowe Organizacje Żeńskie za Dzień Myśli Braterskiej.

Tak się szczęśliwie złożyło, że małżonka Twórcy Skautingu Lady Baden Powell urodziła się w tym samym dniu. Swoje długie życie poświęciła całkowicie rozszerzaniu idei skautowej.

Lady Baden Powell prosiła, by w dniu jej urodzin zamiast życzeń złożyć Jej podarek w postaci pozyskanego dla ruchu nowego skauta, drużyny, lub gromady zuhowej, dodatkowego penia na rozwój skautingu, jedną dodatkową modlitwą za pomyślność ruchu skautowego w r. 1969.

My chcemy żyć inaczej

Materiały do gawędy o drugim punkcie Prawa Harcerskiego.

Wiemy, że ten punkt brzmi:

NA SŁOWIE HARCERZA POLEGAJ JAK NA ZAWISZY.

Do tego sformułowania mamy oficjalny komentarz następującej treści:

" Harcerz ceni swą godność; jest prawdomówny; kłamca nie wart być harcerzem. Harcerz nie rozróżnia słowa zwyczajnego, któreby nie zobowiązywało, od słowa honoru, którego dopiero się nie żamie. Harcerz waży słowa swoje; na wiatr ich nie rzuca. Obłudą i fałszem się brzydzi".

Dlaczego Zawisza Czarny?

Może znajdą się tacy, którzy się zdziwią, że ten punkt Prawa związany jest z nazwiskiem jednego człowieka, rycerza Zawiszy Czarnego z Garbowa, herbu Sulima. Przysłowek "czarny" powstał od czarnej stalowej zbroi, którą wkładał do bitwy. Żył w XV wieku. Jeśli przeczytacie uważnie powieść "Krzyżacy", napisaną przez Henryka Sienkiewicza, to znajdziecie w niej kilka wzmianek o niezłomnym rycerzu Zawiszy, który walczył pod Grunwaldem i cieszył się ogromnym szacunkiem i zaufaniem króla Jagiełły i rycerstwa polskiego. Znany był w całej Europie ze swojej cnoty rycerskiej, szlachetności i umiejętności wojennych. Brał on udział jako ochotnik w walce cesarza niemieckiego z Turkami i zginał z ich ręki, gdyż nie chciał uciekać przed przeważającymi siłami nieprzyjaciela.

Co było źródłem nieśmiertelnej sławy Zawiszy Czarnego? Oto jego prawdomówność, prawość i wysokie poczucie

honoru. Honor rycerski, cześć rycerza, jest to stałe dążenie i stała czujność, by człowiek w swoim sumieniu i wobec innych ludzi być uczciwy, dawał zawsze dobry przykład swoim postępowaniem, wiernie dotrzymywał danego słowa, nigdy go nie kłamał, nigdy nie zawodził pokładanego w nim zaufania, nigdy nie kłamał ani nie uprawiał kręctwa.

Prawda i honor.

Prawda i wysokie poczucie osobistego honoru, osobistej godności i osobistej odpowiedzialności za swoje czyny, to są cechy harcerza - rycerza.

Prawda, to wielka siła. Wskazuje ona, jaką drogą należy iść w życiu.

Co to jest PRAWDA? To rzeczywisty stan rzeczy. A prawdomówność, to odważne stwierdzenie, jak jest rzeczywiście.

Człowiek odważny, to człowiek mówiący prawdę. Kłamca jest tchórzem. Harcerz mówi prawdę i brzydzi się kłamstwem. Harcerz naśladuje rycerza Zawiszę Czarnego. Honorem harcerza jest prawdomówność.

Gdy Chrystus Pan stał przed sądem Piłata, rzekł o sobie: "Jam jest Prawda". A w Ewangeliach powtórzone są słowa Chrystusa: "Niechaj mowa wasza będzie: tak, tak; nie, nie; (Mat. 5,34-35). Żąda więc Pan Jezus od nas bezwzględnej prawdy w mowie, takiej, żeby zbyteczne były wszelkie przysięgi.

To też i my, harcerze i harcerki, nie odróżniamy zwykłego słowa od słowa honoru czy przysięgi. Bo słowo harcerza i harcerki, zwykłe słowo (tak, tak; nie, nie;) jest tak samo ważne, tak samo obowiązujące, jak słowo honoru lub przysięga.

W życiu codziennym.

W naszym życiu codziennym trzeba usilnie wprowadzać w otoczeniu kult prawdy, szacunek dla prawdy, mówienie prawdy.

Powiedzieliśmy wyżej, że prawda jest wielką siłą. Istotnie tak jest. Jeśli obywatele jakiegoś państwa mówią prawdę i zgodnie z nią postępują, a z drugiej strony jeśli władze rządowe i samorządowe prawdy się nie boją i same mówią obywatelom prawdę i przestrzegają jej w urzędach, w sądach, w przemówieniach ministrów i posłów do parlamentu, to wtedy umacnia się wzajemne z a u f a n i e między obywatelami i rządem, co ogromnie ułatwia porozumienie, współdziałanie, współpracę, wspólne budowanie lepszego życia, wspólną obronę wolności.

To samo jest w rodzinie. Jakże pogodne, szczęśliwe i złączone wzajemnym zaufaniem są rodziny, gdzie dzieci bez obawy mówią rodzicom szczerą prawdę i ufnie przychodzą do rodziców ze swoimi kłopotami, a rodzice mówią prawdę dzieciom o religii, o historii, o życiu, o rozmaitych wydarzeniach i o sprawach wspólnie obchodzących wszystkich członków rodziny.

Zupełnie tak samo jest w szkole, w drużynie harcerskiej, w zastępie. Nauczyciel i drużynowy powinni dawać przykład w budowaniu życia na prawdzie.

Prawda rodzi wzajemne zaufanie. Kłamstwo, plotki, obmowa - zawsze podrywają zaufanie i dezorganizują życie, niezmiernie utrudniają zgodny wysiłek ludzkiej gromady czy organizacji.

Angielskie słowo "gentleman" otoczone jest szacunkiem i oznacza człowieka, który mówi prawdę, jest uczciwy, jest rycerski w stosunku do bliźnich i na którym można polegać, "Gentleman" może być biedny lub bogaty, wykształcony lub nie wykształcony. Jest to obojętne w danym wypadku. Bowiem nie chodzi tu o eleganckie ubranie i wartość kieszeni, ani o dyplom uniwersytecki, lecz wyłącznie chodzi o c h a r a k t e r c z ł o w i e k a . Bo to właśnie jest najważniejsze.

Kłamstwo.

Skąd się wzięło kłamstwo? Chrystus Pan mówi, że szatan jest "ojcem kłamstwa". Ten upadły anioł, starając się przeciwstawić Bogu który jest Prawdą, musi nieustannie kłamać.

Narody, które przyjęły chrześcijaństwo, wytworzyły kulturę opartą na prawdzie. Chrześcijaństwo bowiem, głosząc równość wszystkich ludzi wobec Boga i sprawiedliwego prawa, stało się w dziejach czynnikiem prowadzącym do wolności duchowej i politycznej wielu narodów. A tylko w ustroju wolności i sprawiedliwości szerzy się kultura oparta o poznanie prawdy. Taką w zasadzie jest kultura Zachodniej Europy, kultura Polski i kultura większości Ameryki.

Ale państwa Azji włącznie z Rosją europejską wyrosły z ustrojów niewolniczych. A niewolnik, nie mogąc uciec się pod opiekę bezstronnych sądów przed nadużyciami pana i władcy, ratuje się jedyną dostępną mu drogą, drogą kłamstw i wykrętów. Władcy w despotycznych państwach rządzą i rządzą zawsze terrorem, gwałtem nad bezbronną ludnością i kłamliwą propagandą. Tak właśnie powstała "kultura" oparta na kłamstwie, znajdująca swój kulminacyjny wyraz w antychrześcijańskim bolszewizmie i komunizmie, zagrażających wolności

światu i podgryzających go zalewem kłamliwej propagandy i rozkładu.

Harcerz i harcerka zauważa w otaczającym życiu wiele przejawów kłamstwa. Powinni się od nich odgrodzić. I powinni wysoko nieść sztandar Prawa Harcerskiego, które jest wyrazem naszego zaważania:

" M y c h c e m y z y ć i n a c z e j ! "

Ten, kto łamie Prawo.

Ludzką rzeczą jest błędzić. Ale również ludzką rzeczą jest naprawiać własne błędy i zdązać, choćby potykając się, do umiłowanego Ideału. Są tacy, którzy łamą np. 10-ty punkt Prawa. Czy jest to wtedy łamanie tylko 10-go punktu Prawa? Nie, jest to również łamanie 2-go punktu Prawa i Przyrzeczenia, gdyż dobrowolnie przyrzekli ..."być posłusznym Prawu Harcerskiemu".

Jeśli nie będą zdążali do poprawienia się, to cóż warte jest ich słowo?

Prawo Harcerskie nie polega na wyczeniu się go na pamięć i bezmyślnym recytowaniu go, lecz na s t o s o w a n i u P r a w a w e w ł a s n y m z y c i u .

Kiedy wolno mówić nieprawdę?

Punkt 2-gi Prawa zna jednak wyjątki, kiedy harcerz i harcerka mają prawo z czystym sumieniem nie mówić prawdy. Są to wypadki, kiedy wróg zapyta nas o tajemnice państwowości, lub zapyta, gdzie ukrywają się nasi bracia-rodacy.

Zilustruję to przykładem z własnego życia. We wrześniu 1939 roku, w czasie napadu Niemiec na Polskę, przedzieram się z kilkoma żołnierzami do broniącego się jeszcze Lwowa. Po miasteczkiem kamionka Strumiżkowa zostaliśmy otoczeni przez czołgi niemieckie. Miałem w rękę tylko browning. Nie było więc żadnych szans skutecznego oporu. Poddałem się. [Tydzień później uciekłem z niewoli]. Ale po poddaniu się moim podszedł major niemiecki, zasalutował i spytał: "Jakie polskie wojska znajdują się w okolicznych lasach?" Odpowiedziałem: "Nie wiem, ale nawet gdybym wiedział, to nie powiedziałbym, a pan major na moim miejscu postąpiłby tak samo". Niemiec znowu zasalutował i powiedział: "Pan na rację, panie poruczniku". Był to żołnierz, nie gestapowiec i zrozumiał żołnierza.

Inne wypadki, usprawiedliwiające zatajenie prawdy, mogą dotyczyć księdza, związanego tajemnicą spowiedzi, lub lekarza, związanego tajemnicą zawodową.

Są więc to wypadki szczególne, kiedy chodzi o ochronienie bliźniego przed wrogiem lub przed krzywdą, jaką mu może wyrządzić nieopatrze ujawnienie prawdy.

Co mówił nam Harcmistrz Rzeczypospolitej Stanisław Sedlaczek?

Na zakończenie dzisiejszej gawędy przytoczę słowa druha Stanisława Sedlaczka, Naczelnika Harcerzy, który został zamordowany w obozie niemieckim w Oświęcimiu w roku 1941-szym. Oto co pisał on w swojej ostatniej książce "Harcerstwo", wydanej konspiracyjnie w czasie okupacji niemieckiej w Polsce:

"Harcerz (harcerka) jest uczciwy (a), rzetelny(a), punktualny(a). Słów na wiatr nie rzuca. Posiada odwagę cywilną i stosuje ją praktycznie w życiu, mówić w potrzebie prawdę w oczy i bronić zawsze swoich przekonań".

Druh S. Sedlaczek, mimo znęcania się nad nim gestapowskich katów, mimo połamania mu żeber, nie podał ani jednego nazwiska, ani jednego adresu. Był Naczelnikiem do końca ... Dał nam przykład ... Był prawdziwym harcerzem ..

Czuwaj!

Chudy Wilk.

PLANOWA ORGANIZACJA ZAJĘĆ

hm. K. Z. Stohandel.

Aby każda najdrobniejsza czynność dnia codziennego mogła dać pozytywny rezultat, musi mieć swój logiczny porządek planowania i wykonania.

W pracy harcerskiej spotykamy bardzo duże różnice wieku, wyrobienia, wiadomości i ogromną wieloletametyczność zajęć i zainteresowań. W tej sytuacji tymbardziej musimy zwrócić uwagę na logiczne przygotowanie i przeprowadzenie wszelkich poczynań i akcji.

Dla pomocy podaję główne punkty organizacji pracy:

- I. C E L - co chcemy by harcerze/zuchy osiągnęli przed daną akcją:
 - a) wiadomości techniczne, usprawnienia fizyczne
 - b) kształcenie charakteru, woli
 - c) wiadomości teoretyczne, harcerskie, ogólne
- II. U C Z E S T I I C T W O - zdać sobie sprawę kto bierze udział:
 - a) możliwości fizyczne, wiek uczestników
 - b) poziom wyrobienia harcerskiego (dyscyplina)
 - c) wiadomości harcerskie teoretyczne i techniczne
 - d) wiadomości ogólne
 - e) specjalne uzdolnienia i przywary uczestników.
- III. T E M A T Z A J Ę C - musi być jasno określony:

gra, zabawa, sport, zawody, wycieczka, biwak, harce, bieg harc., ognisko, pokazy, kominek, referat, dyskusja, gawęda, uroczystość itp.
- IV. P R Z Y G O T O W A N I A (nie wolno improwizować w ostatniej chwili!)
 - a) sprawdzić i przygotować teren (salę, las, park)
 - b) sprawdzić i przygotować sprzęt
 - c) opracować i zebrać materiały pomocnicze i zadania
 - d) opracować reguły, przepisy i zarządzenia
 - e) zorganizować obsadę i ew. pomoc innych osób.
- V. W P R O W A D Z E N I E: wszyscy biorący udział muszą znać:
 - a) temat, założenia i zadania
 - b) zasady i reguły (specjalne zarządzenia)
 - c) przydział zadań, odpowiedzialność i funkcje
 - d) sygnały: środki bezpiec., punkty specjalne.

VI. W Y K O N A N I E - w czasie całej akcji prowadzący (funkcyjni) muszą wiedzieć i mieć peñny obraz toczącej się akcji.

Zadna faza aktywności nie może być bez kontroli.

VII. O M O W I E N I E i Z A K O N C Z E N I E

- a) Omówić z uczestnikami poszczególne fazy akcji
- b) zebrać uwagi uczestników - wady i zalety wykonania
- c) wyciągnąć wnioski na przyszłość
- d) zakończenie - nagroda, pochwała, uznanie (nie nagana).

K.Z.Stohandel, hm.
Kanada

hm. B. Szwagrzak -
Członek Kom. Chor. H-y
w W. Brytanii

instruktor żyje według zasad i poglądów, które głosi, czyli stara się w praktyce zastosować Prawo Harcerskie - praca nad samym sobą.

3. Wyrobione poglądy życiowe - trwałe poglądy, oparte na chrystianizmie, na podstawie zagadnienia życia społecznego w społeczeństwie jak: religia, ustrój społeczny i polityczny, lojalność i obowiązki wobec państwa, społeczeństwa, rodziny i inne.

4. Dobra kondycja fizyczna.

Instruktorska droga.

"Raz skautem - całe życie skautem" - Taka jest harcerska zasada. Ludzie dorośli mają właśnie możliwość wprowadzać w życie harcerskie idee. Nie powinni jednak ustawać w dalszej pracy nad sobą. Kto nie postępuje naprzód, ten się cofa.

W okresie, gdy zbliżamy się do pełnoletności, czekają na nas ważne decyzje w życiu. Wybieramy cel swego życia czyli zawód i drogę po której mamy zamiar iść. Z tą chwilą musimy także zastanowić się jak będziemy dalej realizowali swą służbę harcerską. Jesteśmy związani z harcerstwem serdecznymi więzami, wiele przeżyliśmy w harcerstwie miłych i radosnych chwil, pamiętamy czar ognisk obozowych.

Hm. B. Szwagrzak

**SYLWETKA
INSTRUKTORA**

Instruktorskie cechy.

Instruktor harcerski - człowiek o wyrobionym charakterze i poglądach życiowych (chrześcijańskich), mocny ciałem i duchem. ---

1. Instykt wodzowski - wrodzona umiejętność przewodzenia, żatwość pobierania decyzji, przy równoczesnym ich rozważeniu, wytrwałość i upór w przeprowadzaniu swych zamierzeń, umiejętność planowania,

2. "Morale" oraz dążenie do ulepszenia i utrwalenia tego "morale" - zasada i poglądów, które głosi, czyli stara się w praktyce zastosować Prawo Harcerskie - praca nad samym sobą.

Droga instruktorska to przygotowanie nowych zastępów młodzieży do służby Bogu, Polsce i bliźnim, to odpięcie się młodszym harcerzom i harcerkom za to co sami w harcerstwie uzyskaliśmy .

Jest to służba przewodników dla młodszego braci harcerskiej w wychowaniu, uczeniu harcerskich umiejętności, harcerskich tajemnic, harcerskiego sprytu i karności - harcerskiego stylu życia!

Obierając tę drogę musimy sami przejść odpowiednie szkolenie instruktorskie osiągając stopnie przewodników, podharcemistrzowskie i harcistrzowskie i stać się współodpowiedzialnymi za losy Z.H.P.

Instruktorska wiedza.

Harcerstwo stawia przed młodzieżą to, co jej odpowiada, co jej się podoba. Przez harcerskie i umiejętnie stosowane współzawodnictwo "młody człowiek" podążając za "wędzmem" w gromadce swego zastępu uczy się dzielności, ćwiczy zaradność, zdolność fizyczną, wdraża się do umiłowania ludzi i przyrody oraz ćwiczy się w osiąganiu prawości charakteru.

Wyrażną cechą metody harcerskiej jest właśnie to wielkie znaczenie zastępu jako podstawowej, naturalnej grupy t.j. zastępu, w którym i przez który "robi się Harcerstwo".

Obzędowość, formy organizacyjne, mundury, oznaki działają na młodą wyobraźnię, wytwarzają nastrój ważności - formy działają i pociągają za sobą ducha. Działają tu nie słowo, ale czyn, przykład. krótko mówiąc, na tym właśnie polega tajemnica metody wychowawczej.

Harcerska metoda wychowawcza jest niezrównana i nikt dotychczas nie wymyślił lepszej . Wiele organizacji nie mających nic wspólnego z Harcerstwem, świadomie lub nieświadomie je naśladowe.

Chłopiec, dziewczyna nie lubi pouczeń, natomiast chętnie słuca i naśladowe rówieśników. Cała rzecz więc polega na tym, by stworzyć taki zespół, gdzie młodzież na siebie oddziałuje pozytywnie, nawzajem się wychowując. Cała więc praca wychowawcza jest samowychowaniem w ramach systemu kierowanego Prawem Harcerskim.

Służąc Bogu - przez doskonalenie swego charakteru i wysoki poziom etyczny, wyrabiany przez Prawo Harcerskie, - chłopiec, dziewczyna w Harcerstwie uczy się też służby Polsce przez jej poznanie, zachowanie języka, tradycji, poznanie historii i rozwinięcie dumy z przynależności do wielkiej rodziny polskiej.

Służba bliźnim - to kamanie egoizmu od wczesnej młodości. W dobie materializmu i samolubstwa służba bliźnim jest obroną przed złem, które nas otacza.

Harcerstwo znakomicie wychowuje przez ujęcie temperamentu chłopca, dziewczyny w grach zespołowych, daje im satysfakcję współżycia z rówieśnikami w gromadzie powstającej niemal samorzutnie, a jednak prowadzonej we właściwym kierunku wychowawczym.

Harcerska metoda wychowawcza ma swoją technikę wyrażającą z chłopca, dziewczyny zaradnych i dzielnych ludzi. Zbiórki, ćwiczenia, gry, zabawy, wycieczki, biwaki, a zwłaszcza obozy, to nasz warsztat pracy wychowawczej. Metoda ta prowadzi do doskonałego przygotowania życia.

Harcerstwo jest jedyną powszechną organizacją na emigracji, pracującą we wszystkich krajach osiedlenia Polaków.

Pomaga ono skutecznie, mamy dowody, w utrzymaniu polskości naszej młodzieży rozproszonych szeroko po świecie.

hm. B. Szwagrak.

"Czuwaj" to nie znaczy: "słuchaj i patrz", to znaczy:

"słuchaj - i, patrz - i myśl - i czyni!

Stanisław Sedlaczek,
Harcistrz Rzeczypospolitej, Naczelnik Harcerzy,
rok 1925.

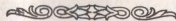
PROGRAM PRACY DRUŻYNY

HARCEREK

Powodzenie pracy drużyny jest uzależnione w dużej mierze od ułożenia sobie na początku roku naszych zamierzeń, czyli programu pracy.

Poniżej zamieszczamy taki przykładowy program pracy drużyny, przygotowany przez hm. Zofię Halek, Komendantkę Chorągwi Harcerek w Kanadzie. Każdy z działów wymaga dalszego rozpracowania, a następnie ułożenia kalendarza prac i zajęć drużyny. Redakcja "Ogniska" chętnie zamieści uwagi drużynowych o ich doświadczeniach i rezultatach.

W programie pracy drużyny należy uwzględnić następujące działy:

1. ZAŁOŻENIA WYCHOWAWCZE: np. "Mówimy po polsku"
"Jesteśmy punktualne"
"Uprzejmość umila życie"
2. WYMAGANIA NA STOPNIE:
 - a) Wychowanie religijne (udział w nabożeństwach i imprezach kościelnych, pogadanki religijne, pieśni kościelne)
 - b) Ideologia - wychowanie harcerek (Prawo, Przyrzeczenie, gawędy ideologiczne)
 - c) Wiadomości o Polsce i Kanadzie (geografia, historia, wielcy ludzie, zwyczaje, obyczaje)
 - d) Wiadomości harcerek (historia Skautingu i Harcerstwa, drabinka organizacyjna, władze, droga służbowa, mundur, oznaki, funkcje, stopnie, patronka drużyny, przepisy, regulaminy)

- e) Technika harcerska (terenoznawstwo, łączność, przyrodoznawstwo, pionierka, samarytanka)
 - f) Wychowanie fizyczne (musztra, sport)
 - g) Zaradność (trudne sytuacje, ćwiczenie zręczności, zaradności, orientacji poprzez gry, ćwiczenia, biegi z przeszkodami)
 - h) Śpiew - tańce (pieśni kościelne, narodowe, harcerek, wojskowe, ludowe)
3. SPRAWNOŚCI - ZAJĘCIA PRAKTYCZNE (robótki ręczne - szycie, haftowanie, szydełkowanie, gotowanie, pranie, sprzątanie, malowanie itp. W tym dziale należy koniecznie uwzględnić zainteresowania i zamiłowania dziewcząt oraz postęp z dziedziny techniki)
 4. UROCZYSTOŚCI - IMPREZY (Rozpoczęcie Roku Harcerskiego, 11 listopada, Andrzejki, Opłatek, Dzień Myśli, Kaziołek, Jajko, 3-go Maja, Święto Matki, Wianki, Święto Sportowe, Kominki, tańce)
 5. WYCIECZKI - BIWAKI- WYWIADY - BIEGI NA STOPNIE -ZAWODY
 6. PRACĄ DLA INNYCH (opieka nad gromadą zuchów, przedszkolem, pomoc chorym, sierotom, ubogim)
 7. WSPÓLPRACA Z INNymi (dom- rodzice, kościół, szkółka, K.P.H., i inne jednostki, inne organizacje młodzieżowe)
 8. AKCJA LETNIA: obozy - wycieczki- biwaki-kursy
 9. RADA DRUŻYNY: raz w miesiącu
 10. WYKONANIE PROGRAMU - UWAGI.

Z. Halek, hm.

hm. Mieczysław Rembowski,
London

POWSTAWIANIE SZCZEPU HARCERZY

hm. Mieczysław Rembowski

"Každy żołnierz nosi w tornistrze
buławę marszałkowską". Napoleon.

Každy harcerz ma w swoim plecaku
czerwoną lilijkę harcmistrza;
Zadaniem szczepowego jest doprowadzić do zawi-
szczenia tej lilijki na mundurze każdego
swojego wychowanka

NARODZINY, ROZWÓJ I DOJRZEWANIE
SZCZEPU HARCERZY /artykuł dyskusyjny/

GROMADA ZUCHÓW

Najczęściej zacznie się to od Zuchów.

Czasem nawet od Zuchów co to bawią się razem z dziewczynkami.

Bo zdarzy się, że wcześniej się znajdzie Zuchmistrzini, która w mie-
szanej Gromadzie dziećmi się zainteresuje z ogromnym własnym zadowoleniem
w sposób naturalny jakoby to było ochronki lub przedszkola przedłużeniem.

				Drużynowy Plm	Zastępy i Gromada Zuchów
				Przyboczny Plm	
1	2	3	4		

Schemat 1:-
Gromada
Zuchów

A gdy Zuchmistrz się znajdzie wprowadzi w Gromady cykle bardziej
chłopięce. Pan Twardowski lub Janosik pobudzi wyobraźnię. Kolejars lub
Myśliwy, to dorodzi męgowie, co to w życiu prawdziwe robią rzeczy, na serio!

I poprzez kłóko ministrantów lub udział w procesji Bożego Ciała wpro-
wadzi on element służby Bogu, - a poprzez cykle gońca, powstająca lub lot-
nika - przykład Służby Polsce, - a wreszcie poprzez cykle strażaka, kuchni-
ka lub majsterkowicza - element Służby Bliźniemu.

P.s. Celem artykułu jest spopularyzowanie zagadnienia Szczępu
Harcerzy / a może i Harcerek / przez wyjaśnienie jego struktury organi-
zacyjnej i określenie zadań każdego w nim harcerza. Zarówno Zuch jak
i Szczępowy znajdzie tu swoje miejsce i zadania. To samo dotyczy wszyst-
kich między nimi dwoma.

Autor artykułu spodziewa się, że każdy czytelnik znajdzie nieco
wątpliwości na temat podany i prosi wszystkich, którzy zechcą poświęcić
chwil kilka, o napisanie swoich uwag i spostrzeżeń pod adresem :

M. Rembowski, 20 Abbotsleigh Rd, London S. W. 16 .

ZASTĘP SAMODZIELNY I DRUŻYNA HARCERZY

Gdy 6-ciu lub więcej przekroczy 11 lat, powstanie samodzielny zastęp
harcerzy. Niektórzy z nich pójdą na wielkanocny kurs zastępowych, by się
przygotować do dalszych zadań.

A po obozie starsi ośrodka pójdą na kurs przewodników lub instruk-
torski.

Zast.	
	Sam. Zastępy Harcerzy

Schemat 2:-
Samodzielny
Zastęp Harcerzy

				Drużynowy Plm	Zastępy Drużyna Harcerzy Plm.
				Przyboczny Plm	
Administracja . Kronika					
Zastęp Zastępowych, Rada Drużyny					
1	2	3	4		

Schemat 3:-
Drużyna
Harcerzy

W rok później będzie drugi, a może nawet trzeci zastęp.

I powstanie drużyna harcerzy:

Z drużynowym, przybocznym, Zastępem Zastępowych, Radą Drużyny
i HARCERZAMI !

I znów wielkanocne kursy zastępowych.

A w lecie - dla jednych obóz, dla innych kursy przewodników i pod-
harcmistrzów.

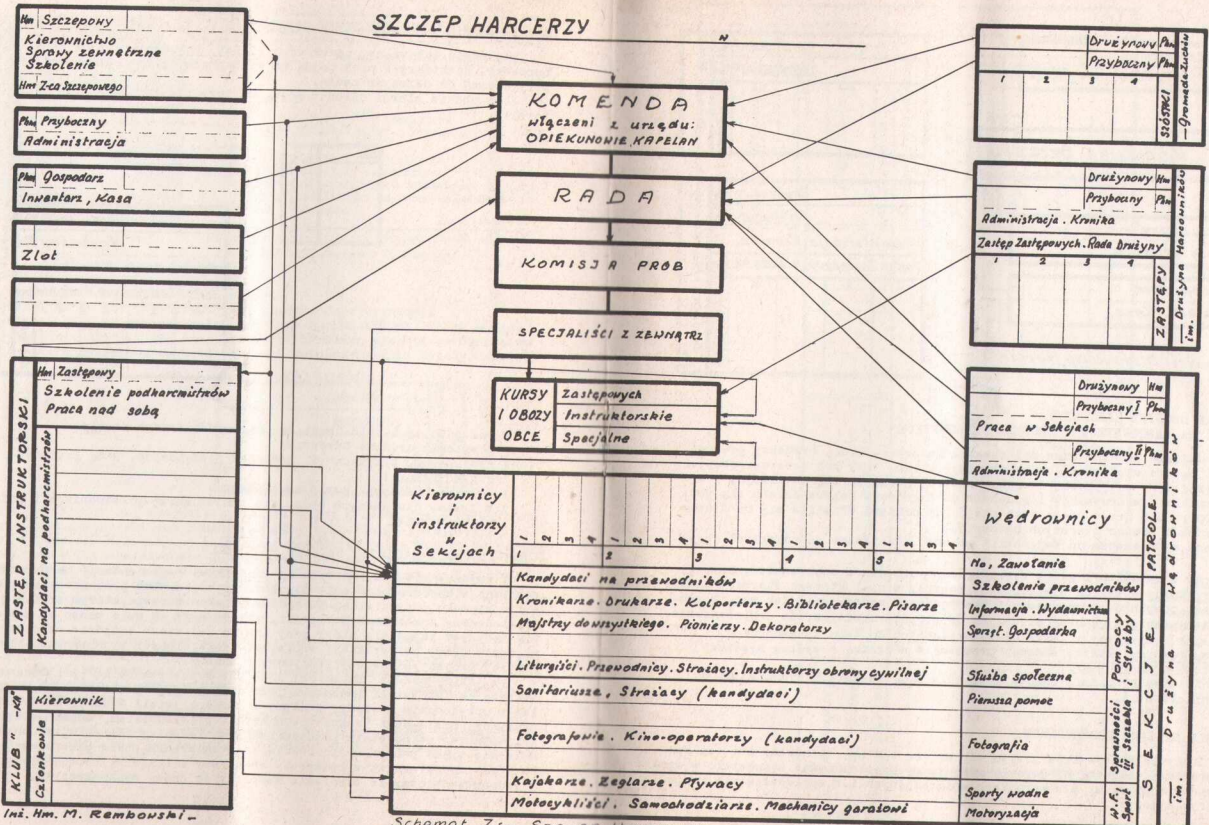
ZORGANIZOWANIE ZACZĄTKU SZCZEPU HARCERZY

I znajdzie wówczas konieczność jednolitej reprezentacji harcerstwa
męskiego w ośrodku: zostanie powołany Szczępowy lub p.o. Szczępowy, a
w tym wypadku przydzielony tu będzie opiekun Szczępu, którym winien być
doświadczony instruktor harcerski, mający może za mało czasu by sam mógł
się Szczępem zająć, ale który przy innych zajęciach znajdzie czas na do-
glądanie pracy harcerskiej, wplatanie działalności wychowawczej kier-
owniczej trójki /Szczępowy, Drużynowy i Wódz /.

Po jakimś czasie Szczępowy dobierze sobie pomocnika : przybocznego,
sekretarza lub jeżeli inwentarz jest dość duży, gospodarza Szczępu. Będą
też i opiekunowie Gromady, Drużyny i Szczępu jeżeli Wódz Gromady lub
Drużyny nie będzie jeszcze pełnoletnim przewodnikiem, a sam Szczępowy
przynajmniej pełnoletnim podharcmistrzem. Zadaniem bowiem opiekuna bę-
dzie nie tylko ponosić odpowiedzialność materialną, ale przede wszystkim
za właściwy kierunek wychowawczy młodzieży i właściwą metodę pracy
w jednostkach oraz za szkolenie harcerzy do zadań wychowawczych.

SZCZEP HARCERZY

Schemat 7:- Szczep Harcerzy

680918

Do zdobycia tego celu niezbędny jest mu harmonijny rozwój fizyczny, umysłowy i duchowy jego osobowości. Zdrowie ciała, wiedza i charakter to kompletny płomień osiągnięcia harcerska - wędrownika, piękny i pełny siły przez całe jego życie, czerpiący w przyszłości energię ze źródła podsyconego stale przez dokładne i rześkie starannie by zapewnić harmonię cech charakteru dostosowanych do potrzeb czasu i okoliczności.

Odpowiedzialna za osiągnięcia właściwego poziomu i kierunku rozwoju osobowego wędrowników są ich drużyny i szczepony, a jeśli który nie jest pełnoletnim podharcemistrzem, również i opiekunowie tych jednostek, z którymi wspólnie mają ułożyć program wychowawczy drużyny. Podczas gdy wykonanie planu należy do drużynowego, przybocznych, sekcyjnych i ewentualnie opiekuna drużyny, szczepony oraz opiekun szczeponu mają dać im taką pomoc, jaka będzie potrzebna.

A ponieważ każdy wędrownik winien stać się przewodnikiem, będzie tam sekcja szkolenia na ten wstępny stopień instruktorski.

Znajdzie się również sekcja służby społecznej, przygotowująca do obowiązku dania z siebie takiej ilości energii i, jak młody człowiek, a później dojrzały, może dać, bez uszczerbku swojego obowiązku w stosunku do rodziny.

Będzie tam również, w zakresie pomocy kierownictwu w pracy w Szczępie sekcja informacyjno - wydawnicza, której zadaniem będzie dbanie o to, by wszyscy harcerscy mieli źródła potrzebnych im wiadomości.

Będą też sekcje szkolenia w zakresie techniki harcerskiej i przygotowania do życia, głównie obejmujące sprawności III szczebla;

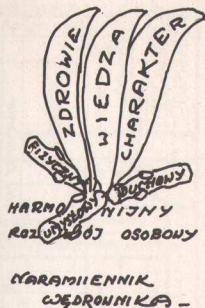
Oraz sekcje sportu i wychowania fizycznego uzupełniające w specjalny sposób aspiracje młodzieży w tym zakresie.

W tak zorganizowanej swojej Drużynie Wędrowników harcerski, który jako harcomnik osiągnął swoją "C-Level" czyli małą maturę harcerską w postaci stopni do ćwika włącznie, może teraz z powodzeniem zdobyć nie tylko "A-Level" czyli dużą maturę harcerską, w formie Harcerza Orlego i Harcerza Rzeczypospolitej i potrzebnych sprawności III Szczebla, ale również stać się przewodnikiem a zatem instruktorem wstępnego stopnia, przez studium sposobów wychowywania młodszych od siebie.

Nauczy on się dbać o swoje zdrowie, osiągnie właściwy sobie poziom sprawności fizycznej i weźmie udział w życiu towarzyskim na świeżym powietrzu a również w lokalach zamkniętych.

Rozwinie się inicjatywę i pomysłowość, osiągnie właściwą swojemu wiekowi znajomość / "A-Level" / języka polskiego i znajomość historii polski, weźmie udział w grupach samo-kształceniowych, w kursach pracy dorosłych w harcerstwie i społeczeństwie.

A nade wszystko będzie się starał brać stały praktyczny udział w służbie Bogu, Polsce i Blizniemu, osiągnie gotowość pierwszej pomocy, gotowość udziału kierowniczego w pracy harcerskiej i gotowość udziału kierowniczego w pracy społecznej.

DOJRZAŁOŚĆ SZCZEPU; ZASTĘP INSTRUKTORSKI

A gdy pierwsze grono przewodników t.j. instruktorów wstępnego stopnia zaistnieje, Szczęp dojrzałe. Stworzą oni Zastęp Instruktorski Szczępu pod kierownictwem osobistym szczeponowego lub jego zastępcy.

Zastęp Instruktorski	Im Zastępony	-----
	Szkolenie podharcemistrza	
Kandydat na Phm	Praca nad sobą	

Schemat 6: -

Zastęp
Instruktorski
Szczępu

przez dalszą pracę nad sobą, przez dorzucanie polan rozwoju osobowego wzmocnią płomień harmonii walorów ciała rozumu i duszy.

Będą się przygotowywać do następnego stopnia instruktorskiego:

Zajmą się bardziej świadomie niż poprzednio pracą organizacyjną a przede wszystkim pracą wychowawczą w Szczępie.

Poprzez Sekcję Informacyjno-Wydawniczą, dla której opracują materiały szkoleniowe a może nawet i ideologiczne, będą promieniali pełną siłą swych płomieni na harcerstwo i społeczeństwo polskie.

ORGANY SZCZEPU

Najważniejszym organem Szczępu jest jego Rada, która winna być zwoływana regularnie raz na miesiąc w celu: -

1. pogłębienia znajomości ideologicznych podstaw Z.H.P.
2. ułożenia szczegółowego rocznego programu pracy Szczępu w zakresie:

- I. ideologicznym / m. 1. służby /
- II. wyszkoleniowym
- III. wydawnictw i informacji
- IV. współpracy z: -
 - a/ harcerkami
 - b/ K.P.H.
 - c/ organizacjami społecznymi ośrodka
 - d/ Hufcem i władzami Z H P
 - e/ własnych imprez
 - f/ -na podstawie powyższego; - organizacyjnym

3. ułożenia szczegółowego programu akcji letniej
4. kontrolowania osiągnięć z wykonania programów pracy i czynienia zmian gdy zajdzie potrzeba.

Rada Szczepu jest organem szkolenia w pracy organizacyjnej i nie może być nie używana. Członkowie Rady mają możliwość wpływania na to co ma się dziać w Szczepie przez wypowiedzianie się na jej zebraniach. Wszelkie długoplanowe akcje winny być zawsze dyskutowane, by można się było do nich lepiej przygotować.

Do wykonania zamierzonych programów pracy Szczepowy ma członków Komendy oraz Komisję Prób. Członkowie Komendy Szczepu to Drużynowi i Funkcyjni dla spraw szkoleniowych, organizacyjnych, administracyjnych i gospodarczych. Należy ich dobierać w/g ich zainteresowań i przeszkolenia, a nade wszystko w/g zadań jakie mają być wykonane. W wypadku braku przeszkolenia Szczepowy winien im pomóc w zorganizowaniu ich działalności.

Szczep może mieć zatwierdzoną Komisję Prób na stopnie do Harcerza Orlego włącznie oraz na sprawności II i III Szczebla.

W razie potrzeby, na niektóre próby sprawności III Szczebla oraz w celu szkolenia w Sekcjach drużyn wędrowników należy zapraszać specjalistów spoza Szczepu a nawet spoza Harcerstwa.

Również w pełni trzeba wykorzystywać wszelkie kursy zarówno harcerskie / zastępowych i instruktorskie / jak i nie-harcerskie. W lokalnych instytucjach szkolnictwa wieczorowego można niejednokrotnie znaleźć możliwości, które dadzą potrzebne wiadomości. Znane są wypadki, kiedy zespoły skautowe angielskie miały specjalne kursy w takich instytucjach wieczorowych w zakresie gotowania / ze szczególnym uwzględnieniem gotowania na b. dużą ilość osób /, tańców narodowych, pierwszej pomocy, motoryzacji i.t.

ZADANIA SZCZEPOWEGO

A Szczepowy - ?

Będzie pamiętał o wszystkich swoich harcerzach, by ich w właściwym czasie - / a zawsze lepiej wcześniej niż później, bo i tak - gdzieś na górze znajdują się blokujące bezmyślnie hamulce / wysyłać na kursy szkolenia do pracy wychowawczej na wszystkich włączonych dla każdego poziomach.

Będzie dbał o poziom szkolenia w Sekcji kandydatów na przewodników i o właściwy program pracy doskonalenia się w zastępie instruktorskim, w czym osobiście weźmie czynny udział.

Będzie wreszcie dumny z wyników pracy Szczepu, której program w ten sposób zaplanowany przyniesie mu wkrótce przeświadczenie, że każdy wychowanek Szczepu, stawający się pełnym instruktorem harcerskim będzie dalej spełniał zadanie wychowywania młodego pokolenia polskiego w harcerskim stylu życia, w służbie Bogu, Polsce i Blizniemu.

KLUB WYCHOWAWCÓW SZCZEPU

A po pewnym czasie zorganizuje on ostatni już czion dojrzałego Szczepu - Klub jego wychowawców.

Schemat 8:
Klub
Wychowawców
Szczepu

Klub " ->" Członkowie	Kierownik

ZAKOŃCZENIE

Wizja narodzin, rozwoju i dojrzenia Szczepów Harcerzy jest dziś bliską rzeczywistością w kilku już ośrodkach polskości. Stworzenia możliwości zuchowania i harcowania młodzieży do lat 15 jest prawie jedyną drogą prowadzącą do drużyn wędrowników i wędrowniczek, w których na być stworzona możliwość przygotowywania jej, w jej wieku dojrzenia, do zajęcia konstruktynego miejsca w społeczeństwie polskim i w społeczeństwie kraju w którym żyje.

Tylko tam wizja ta stanie się rzeczywistością, gdzie kierownikami pracy harcerskiej w Ośrodku będą instruktorzy, szczepowi i opiekunowie mający ją żywo w umyśle i sercu. Muszą to być instruktorzy z prawdziwego zdarzenia gromadzący wysiłki wszystkich świadomych, a także często i nieświadomych, tego współpracowników wewnątrz i na zewnątrz organizacji. Muszą oni rozumieć ideologię ruchu harcerskiego i konieczność jego powszechności i wysokiego poziomu moralnego oraz mieć gotowość / co łączy w sobie wiedzę, umiejętność i ofiarność / wychowywania i szkolenia młodzieży na wszystkich szczeblach : zuchów, harcowników, wędrowników i instruktorów.

M. Rombowski.

OSTATNIE WYDAWNICTWA

NAPRZOD SKAUCI */Harcerze w bojach 1914-1921/

Praca Dnia pism. Dr. Stefana W. Wojtowskiego, wydana przez Związek Harcerstwa Polskiego, Londyn 1968, str.104.

książka stanowi cenny materiał historyczny. Autor nie ograniczył się do lat 1914-1921, lecz dał w całość pierwszej zarys walki harcerzy od początku Ruchu do II-iej Wojny Światowej i od tej wojny do dziś.

książkę nabyć można w księgarniach polskich lub w ZHP, 47, Rutland Gate, London S.W.7. Cena sh.4/6 plus koszt przesyłki.

WOJTEK SPÓD MONTE CASSINO

książka napisana przez Wiesława Lasockiego, wydana przez Stowarzyszenie Polskich Komendantów. Jest to historia "Wojtka" -nieświadeka, maskotki Kompanii Transportowej 2-go Korpusu.

Do nabycia w księgarniach polskich lub w ZHP.

Cena sh.12/6 plus koszt przesyłki 6d.

hm. J. Hebda

OBRZĘDOWOŚĆ i SYMBOLIKA

Dzieci młodsze i starsze lubią tajemniczość. Łączy się ona ściśle ze światem fantazji, który u dzieci jest żywszy i bogatszy niż realne życie codzienne. Ta skłonność dzieci do ucieczki w krainę wyobraźni daje wodzowi doskonałą okazję do wprowadzenia do zajęć gromady dziesiątków zwyczajów i obrzędów.

Wprowadzenie ich jest nie tylko wskazane ale i konieczne. Idąc bowiem po linii zainteresowań dzieci, zadawając im potrzeby tajemnicy, obrzędowości zuchowa urozmaica zajęcia i zmienia zwykłą zbiórkę w barwne przeżycie. Spełnia to również zadanie wychowawcze, prowadzi do życia się zuchów przez wykorzystanie elementu wspólnoty posiadania czegoś niezwykłego - własnej tajemnicy.

Mozajka obrzędowości gromady - jej treść i koloryt - zależy od pomysłowości wodza i zuchów. Powinna ona być całkowitym produktem gromady. Im bardziej będzie się różnić różnorodnością i charakterem od obrzędowości innych gromad tym lepiej. Nada to życiu gromady cech odrębności i indywidualności, co jest wskazane i ważne. Dlatego też dając wodzowi zupełnie wolną rękę w tworzeniu własnych zwyczajów i obrzędów, nie próbujmy narzucić mu sztywnych form i wzorów. Omawiając poszczególne elementy obrzędowości nie chcę sugerować stosowania ślepego naśladownictwa. Wprost przeciwnie - spróbujmy zachęcić wodza do samodzielności, pomysłowości i inicjatywy. Podane poniżej przykłady mają posłużyć wodzowi za wskazówki kierujące jego uwagę na poszczególne dziedziny zachowania, które aż proszą się do nadania im zabarwienia obrzędowego. Wskazówki - pragnę to podkreślić - sugestia, a nie szablonowe instrukcje.

1. Symbolika zuchowa.

To zewnętrzne symbole i znaki odróżniające zucha od innych dzieci. A więc: oznaki, mundurek, oznaki spraw-

ności, ukłon, pozdrowienie itp.

Nazwa gromady.

Dobra gromada nie obiera sobie pierwszej lepszej z brzo-gu nazwy. Dobra gromada zdobywa ją sobie. Z dobieraniem nazwy nie trzeba się spieszyć. Niech wódz i zuchy dobrze pokręca głowami na zbiórkach, wycieczkach, kolonij i niech wreszcie zdecydują się na taką, która najbardziej odpowiada charakterowi gromady. Oto kilka rad, które pomogą wodzowi w wyborze:

- do słowa "zuch" można dodać przymiotniki, które określają typ zuchów danej gromady, np. Gromada Dzielnych Zuchów, Wesołych, Odważnych, Bystrych itp.
- Można przybrać nazwę związaną z bohaterem jakiejś powieści dla młodzieży, np. Gromada Stasia Tarkowskiego.
- Nazwa gromady może się wiązać z "bazą" gromady lub miejscem częstych wypadów, np. Gromada Zuchów spod Dewajtisa, z Białowieży itp.
- Mogą być również gromady: Wyrwidębów, Słoneczne, Orłat Lwowskich itp.

Dobierając sobie nazwę trzeba tylko unikać następujących rzeczy:

- nie dobierać sobie patronów spośród wielkich Polaków;
- nie wybierać nazw zwierząt;
- nie wybierać nazwy sprawności jako stałej nazwy gromady.

Nazwy szóstek uzależnia się od nazwy gromady: np. Gromada z czarnego lasu może mieć szóstkę: dębowa, lipowa, sosnowa itd. Na czas trwania cyklów sprawnościowych gromada przybiera sobie nazwę np. Skowian, Robinsonów, Flisaków. Po ostatecznym zdobyciu nazwy należy urządzić uroczysty obrzęd wprowadzenia nazwy gromady.

Znak gromady czyli totem.

Powinien być również zdobyty. Jest to gałąź lub korzeń (w najgorszym razie drążek wysokości 2 m) ładnie

ozdobiony, który obok kroniki stanowi żywą historię gromady. Na nim umieszcza się zdobyte gwiazdki, wstążeczki sprawności, pamiętki z wycieczek i kolonii np. muszelki, szyszki itp.

Ukłon.

Normalny ukłon zuchowy to złożone na kształt głowy wilczka palce prawej ręki. Ale każda gromada zuchowa powinna mieć swoje własne ukłony odróżniające ją od innych, np. zmrużenie oka, ruch ręką itp.

Pozdrowienie.

Pozdrowienie zuchów to "Czuji!" ale można wprowadzić różne inne, będące swego rodzaju hasłem rozpoznawczym, np. "Bądź dzielny!", "Czyń dobrze!" itp.

Zawołanie gromady to sygnał, którego używa tylko wódz i szóstkowi. Słuzi ono do zwoływania, przywoływania ich do porządku. Może to być okrzyk, gwizd, czy głos ptaka czy zwierza. Ukłon, zawołanie i pozdrowienie będą naturalnie się zmieniać w miarę przerabiania poszczególnych cyklów, przystosowując się do ich charakteru.

2. Obzędry codziennych zbiorék.

Krag Rady. Zuchy stoją lub siedzą "po turecku" na ziemi, tworząc ładne równe koła. Wódz znajduje się na obwodzie koła. Krag Rady używany jest dla obrad, gwęd, objaśnień.

Krag Parady. Zuchy tworzą koło stojąc jeden do drugiego na odległość wyciągniętych ramiön. Stać należy w rozkroku z rękoma założonymi na pierś i głową lekko uniesioną w górę. Kręgiem Parady otwierają się zbiorék i inne ważne czynności.

Każda gromada powinna mieć swój własny

ramion. Stać należy w rozkroku z rękoma założonymi na pierś i głową lekko uniesioną w górę. Kręgiem Parady otwierają się zbiorék i inne ważne czynności.

Szyki gromady.

szyk, np. półkole, klucz, gwiazda itp. W czasie cyklu szyk powinien być przystosowany do jego charakteru (zobacz stoją w szeregu, lub w dwuszeregu, lotnicy tworzą eskadrę itp.). To samo dotyczy szyków marszowych, defilad itd. Gdy już wspominałem o defiladach, trzeba pamiętać, że zuchy nigdy nie maszerują w szyku zwartym na wzór wojska. Defilady zuchów to przejścia na hulajnogach, kwadrygach, z balonkami, na szczudłach itp.

Rozpoczynanie zbiorék.

Przyjął się zwyczaj zaczynania zbiorék następującym hasłem: Staśmy w koło i wesoło zaśpiewajmy hasło swe: Czuj-czuj! Nie można jednak ciągle rozpoczynać zbiorék w ten sam sposób, bo się znudzi.

Zakończenie zbiorék. Wycie. Krag Parady. Zuchy kucają naśladowując postawę siedzących wilków (głęboki przysiad, pięty razem, kolana szeroko rozwarte, ręce opuszczone w dół między kolanami dotykają ziemi, głowa zadarta do góry jak u wilków do wycia).

Naśladowując wycie wilków wódz "wyje" trzy polecenia np.: "Postarajcie się nauczyć alfabetu głuchoniemych" lub "Postarajcie się wykonać model okrętu.

Zuchy odpowiadają trzykrotnie: postaramy się. Treść poleceń wypływa stale z treści danej zbiorék. Tu również należy unikać zbytniego powtarzania.

Sprawdzanie obecności. Płacenie składek.

Są pewne czynności związane z pracą gromady, które mogą być nudne. Raczej mogłyby być, ale nie dopuszczają do tego mądry wódz, który potrafi przemienić je w ciekawe obrzęd. I tak np. zamiast monotonnego: "Dziękuję"- jestem, kożłowski! - Jest! . Sprawdzanie obecności może przybrać np. taką formę: "Księga gromady leży na stole

otwarta na właściwej stronie, obok niej znajduje się gęsie pióro

(zwykła obrączka ze stalówką nie robi wrażenia) i atrament (może czerwony). Wódz uroczysto wywozuje poszczególnych zuchów mówiąc: "Czy jest tu między nami dzielny zuch Felek

Bzowski?" Wywołany zuch występuje z kręgu i odpowiada: "Jestem wodzu" i stawia znaczek w odpowiedniej rubryce w księdze.

W podobny sposób można zbierać składki: zuchy wrzucają pieniądze do kasy gromady, a wódz uroczystość zaznacza to w księdze.

Obrzędy "schwywane na gorąco".

Jak już powiedzieliśmy, możliwości do wymyślania obrzędów są ogromne. Większość obrzędów tu przytoczonych przyjęła się w ruchu zuchowym i zdobyła prawo stałego obywatelstwa. Ale powtarzać ich stale nie można. Trzeba je zmieniać. Sposobności do tego dostarczają przede wszystkim cykle. Każdy nowy cykl, to nowe obrzędy. Ale oprócz tych obrzędów "codziennych" nadarzają się możliwości zaimprowizowania obrzędów "chwycionych na gorąco", a więc wymyślanych i przeprowadzanych pod wrażeniem chwili. Ktoś coś na zbiorce przeszkrobie. Zamiast denerwować się, wódz zwoła "sąd". Niech zuchy same osądzą winowajcę i wydadzą wyrok. Można uroczystość witać i żegnać totemem gromady. Można spalać wady i topić kłótnie i nieporozumienia. Można obrzędowo żegnać miejsce wycieczki czy kolonii lub uroczystość nadać komuś "imię leśne".

3. Uroczystości i wielkie obrzędy.

Dotychczas omówiliśmy drobne obrzędy będące czynnościami składowymi niemalże każdej zbiórki gromady. Ale prócz tych małych istnieją jeszcze inne, wielkie święta zuchowe zapisane złotymi literami w kronice zuchowej. Oto kilka z nich:

Założenie gromady. Znów pragnę podkreślić, że ani ten ani wszystkie następne obrzędy nie stanowią walorów, które wódz musi bez zastrzeżeń naśladować. Podajemy dla zorientowania co można zrobić, z sugestią jak, ale ostateczna forma obrzędów będzie zależała od wyobraźni wodza, zainteresowań zuchów i miejscowych warunków.

Po pewnym okresie próbnym (krótszym lub dłuższym) następuje uroczystość założenia gromady. Program jej może wyglądać tak:

- Próba (ćwiczenie odwagi itp. lub turnieje np: przejście po kładce, skok z podwyższenia z zawieszonymi oczyma itp.) ma na celu pokazanie zuchom, że na przyjęcie do gromady trzeba zasłużyć.
- Wpisanie aktu założenia gromady do kroniki.
- Ukrycie w ustronnym miejscu kopii aktu, spisane na korce brzozewej. Zakopać ją można pod samotnym dębem,

ukryć w dziupli lub puścić w butelce na wodę.

Nadanie nazwy gromadzie lub zdobycie znaku.

Można te uroczystości urządzić jako osobne obrzędy, lub też połączyć je z założeniem gromady.

Przyjęcie nowego zucha do gromady.

Moment przyjęcia nowego zucha do gromady musi być dla chłopca przeżyciem niezapomnianym. Dobrze by było aby wszystkie zuchy obmyśliły wspólnie próbę jakiejś poddążeń nowicjusza. Oto projekt tej uroczystości:

- próba,
- zuchy zapoznają kandydata z prawem zuchowym,
- wódz pasuje go na zucha,
- nowy zuch wpisuje swe nazwisko do kroniki,
- zuchy przyjmują go do swego kręgu, a wódz uroczystość ogłasza.

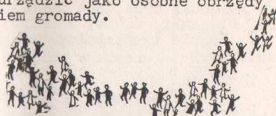
Obrzęd przyjęcia do gromady może przybrać również formę skowańskich postrzyżyn lub indiańskiego osiągnięcia męskości. Należy wtedy dobrze wytłumaczyć zuchom sens takiego obrzędu.

Próba na gwiazdkę, nadanie gwiazdki, obietnica.

Próba na gwiazdkę przybiera przeważnie formę biegu zuchowego. Takich biegów może być jeden lub więcej. Zresztą rzeczą najważniejszą jest nie sama próba lecz dopuszczenie do próby, co następuje po obserwacji zucha i stwierdzeniu, że zachowaniem swym na to zasługuje. Próba na gwiazdkę i wszystko co z tym wydarzeniem jest związane może odbyć się w czasie wycieczki, a sam obrzęd obietnicy w czasie kolumnki:

Oto próba programu:

- Próba - to ciekawe i wesołe ćwiczenie np. skakanie z kamienia na kamień (gwiazdka I), wywracanie koziołków (gwiazdka II), układanie i rozpalanie ogniska (gwiazdka III) itp.
- Wódz ogłasza wyniki próby i prosi zuchów o złożenie obietnicy.
- Obietnica. Wódz stoi w środku Kręgu Parady. Obok niego totem. Wywołani chłopcy składają obietnicę mówiąc: "Obiecuję być dobrym zuchem I-szej, (II-giej, III-ciej) gwiazdki. Wódz mówi: "Ufam ci, że dotrzymasz obietnicy i będziesz dobrym zuchem I, II, III gwiazdki. Poczynam przypina mu gwiazdkę. Salwują i zuch wraca do Kręgu.
- Zuchy, które zdobyły gwiazdkę, wpisują swe nazwiska do kroniki.

e) Na totemie umieszczona zostaje gwiazdka (z blachy lub srebrnego papieru) z nazwiskami zuchów, które zdobyły gwiazdkę oraz data uroczystości.

f) Fiosenki, tańce, konkursy itp.

Próbnie i obietnicy mogą być poświęcone dwie osobne zbiórki.

Pasowanie zuchów na hycerzy.

Pasowanie odbywa się normalnie w dniu św. Jerzego na wspólnej zbiórce drużyny, do której zuch przechodzi z gromady.

Program tego święta może być następujący:

- Turnieje zuchowe
- Popisy harcerzy
- Zawody pomiędzy harcerzami i zuchami

d) Gawęda o rycerzach i ich nowoczesnych odpowiednikach-harcerczach, pasowanie giermków na rycerzy i zuchów na harcerzy itd.

e) Zbiórka-harcerze w szyku drużyny, zuchy w Kręgu Parady. Na polecenie drużynowego zuchy występują do pasowania. Każdy z nich opowiada czego się w gromadzie nauczył.

f) Zuchy powtarzają prawo zuchowe, które je dotychczas obowiązywało, następnie harcerze podają tekst prawa harcerskiego.

g) Bacznosc! Drużynowy ogłasza: "Fasuję zuchów X.Y.Z. na harcerzy, po czym przypina im przy pomocy wodza lilijki i naramienniki.

h) Zuchy żegnają pasowanych, których harcerze przyjmują następnie do swego grona.

i) Hymn harcerski i zuchowy.

Uroczystości narodowe, święta pór roku itp.

Są to okazje do urządzenia ciekawych obrzędowych zbiorów, w czasie których zuchy uczczą dane święta własnym sposobem. Tak np. nadejście wiosny gromada będzie obchodzić przez topienie Marzanny (kukły szomianej) lub szukanie wiosny gromada obchodzić będzie jak krasnoludki M. Kopnickiej. Święto lata to sobótki połączone ze skakaniem przez ogień, puszczanie wianków itp.

W jesieni dożynki i Zaduszki, w zimie opłatek, żywa choinka, olimpiada zimowa.

W święta narodowe? Zbiórki pod znakiem rocznicy trzeciomajowej, święta żołnierza, rocznicy odzyskania

niepodległości, rocznice powstań itp.

4. Zuchowe tajemnice.

Tajemnicze języki.

Przed wojną zuchy w Polsce prześcigały się w wymyślaniu tajemniczych języków w rodzaju:

"Kuzuch, kujest, kudziel, kuny" lub
"Chtu chako gabo o skąpol."

Dzisiaj zuch polski nie musi wymyślać tajemniczego języka - mówi po polsku, a więc językiem, którego nie rozumieją obcy. Czy zwróciłeś na to uwagę zuchów.

Szyfr.

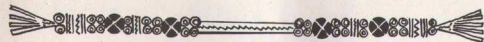
Oprócz języka każda szanująca się gromada ma swój własny szyfr. Oto kilka przykładów: Szyfr wodny (pisanie na mokrym papierze - po wyschnięciu pismo "znika". Sympatyczny atrament (pisać sokiem cytrynowym, cebulowym lub mlekiem). Odczytać można przez okoplenie świecą. Szyfry cyfrowe, obrazkowe.

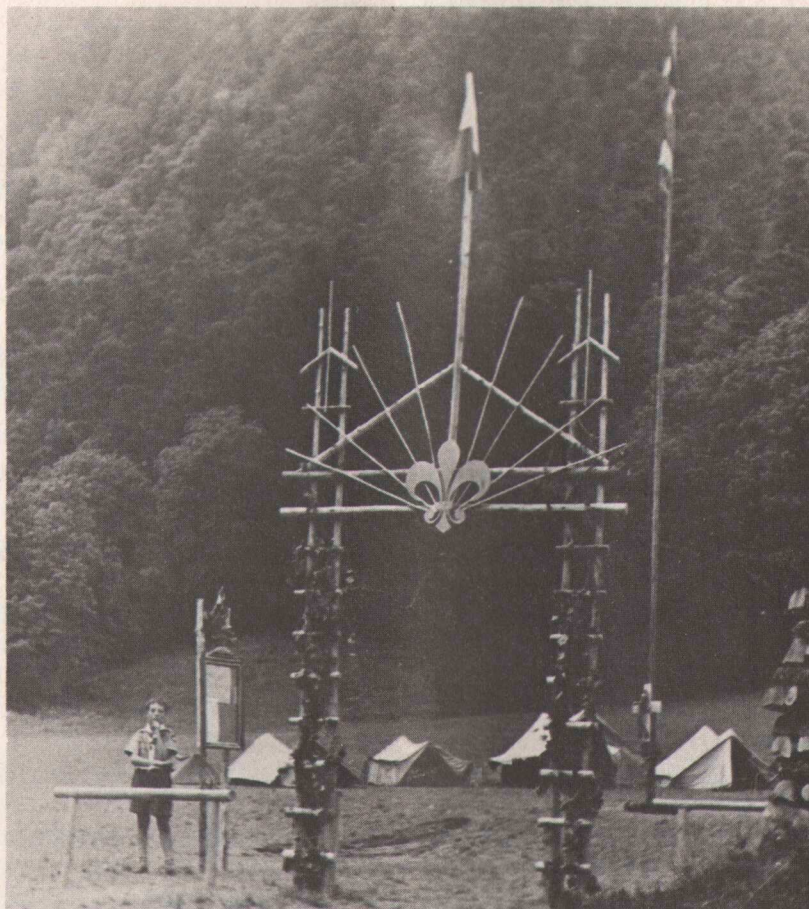
Alfabet gżuchoniemych.

To sposób porozumienia się na migi bardzo lubiany przez zuchy.

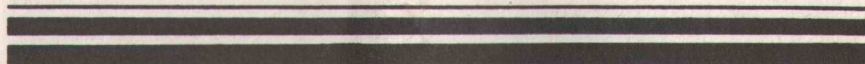
Można porozumiewać się systemem sygnalizacji, znaków porozumiewawczych.

hm. J.Hebda.

OBOZ W GORACH. Wejście do obozu "Tatry" w Urbes, Francja.
Fot. J. Szczęśniewski. Hm.

" Ognisko Harcerskie"

Wydaje: Naczelnictwo Z.H.P. poza granicami Kraju,

Adres Redakcji i Administracji: 47, Rutland Gate, London, S.W.7.

Roczna prenumerata: sh.10/-; dol.1.50; frs.7.00; frs.blg.70.00;
D.M.6.00. P.O., M.O., czeki, należy wysta-
wiać na: Polish Boy Scouts and Girl Guides
Association.-

